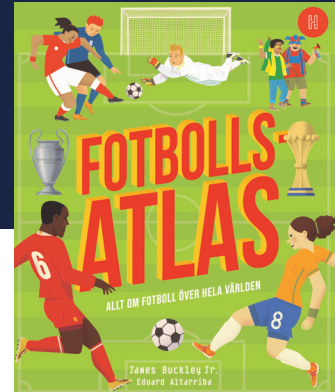

Lärarhandledning

Fotbollsatlas

James Buckley Jr.

Ämne:

Svenska och svenska som andraspråk

Årskurs:

4-6

Antal lektioner:

1-6

Om handledningarna:

Till boken *Fotbollsatlas* finns förutom denna lärarhandledning en **elevhandledning**. Elevhandledningen kan eleverna arbeta med på egen hand eller tillsammans med andra. Vill man kan också elevhandledningen vara grund för ett gemensamt klassarbete med boken.

I denna lärarhandledning presenteras kort boken. Därefter ges förslag på hur *Fotbollsatlas* kan introduceras. Sedan följer ett förslag på gemensam läsning och avslutningsvis finns en individuell uppgift som antingen kan genomföras muntligt eller skriftligt.

Handledningarna är gjorda av Jenny Edvardsson, www.jennyedvardsson.se.

Centralt innehåll

Svenska 4-6

- ▶ Lässtrategier för att förstå och tolka texter från olika medier samt för att urskilja texters budskap, både de uttalade och sådant som står mellan raderna.
- ▶ Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar, såväl med som utan digitala verktyg.
- ▶ Muntliga presentationer och muntligt berättande för olika mottagare, om ämnen hämtade från vardag och skola. Stödord, bilder, digitala medier och verktyg samt andra hjälpmedel för att planera och genomföra en muntlig presentation. Hur gester och kroppsspråk kan påverka en presentation.
- ▶ Beskrivande, förklarande, instruerande och argumenterande texter, till exempel faktatexter, arbetsbeskrivningar, reklam och insändare. Texternas innehåll, uppbyggnad och typiska språkliga drag.
- ▶ Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel tankekartor och stödord.
- ▶ Informationssökning i några olika medier och källor, till exempel i uppslagsböcker, genom intervjuer och via sökmotorer på internet.

Svenska som andraspråk 4-6

- ▶ Lässtrategier för att förstå och tolka texter från olika medier samt för att urskilja texters budskap, både de uttalade och sådant som står mellan raderna.
- ▶ Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar, såväl med som utan digitala verktyg.
- ▶ Muntliga presentationer och muntligt berättande för olika mottagare, om ämnen hämtade från vardag och skola. Stödord, bilder, digitala medier och verktyg samt andra hjälpmedel för att planera och genomföra en muntlig presentation. Hur gester och kroppsspråk kan påverka en presentation.
- ▶ Beskrivande, förklarande, instruerande och argumenterande texter, till exempel faktatexter, arbetsbeskrivningar, reklam och insändare. Texternas innehåll, uppbyggnad, typiska språkliga drag samt deras ord och begrepp.
- ▶ Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel tankekartor och stödord.
- ▶ Ord och begrepp i skolans ämnen och i vardagsspråk. Synonymer och motsatsord.
- ▶ Informationssökning i några olika medier och källor, till exempel i uppslagsböcker, genom intervjuer och via sökmotorer på internet.

Boken

Fotbollsatlas är boken för alla fotbollsfantaster. I boken utforskas fotbollens historia, de största ligorna, arenorna och turneringarna. Man får läsa om sporten i olika världsdelar och om de skickligaste spelarna världen över.

Var spelades fotboll för första gången? Hur många länder är med i Fifa? Vilka länder har vunnit flest gånger i världsmästerskapen? Allt detta och mycket mer får man svar på i denna rikt illustrerade och faktaspäckade bok!

Författaren

James Buckley Jr, är en amerikansk författare som skriver facklitteratur för barn och ungdomar. Han bor i Santa Barbara, Kalifornien, med sin familj. Han har över 200 böcker och många av dem handlar om sporter såsom fotboll och baseboll. Flera av böckerna är också biografier. På sin fritid är James involverad i lokalsporten och tränar juniorer i fotboll och baseboll.

Illustratör

Eduard Altarriba är grafisk designer och illustratör.

Inför läsningen

Introduktion av boken

Presentera boken genom att visa omslag och titel. Fråga vad en atlas är för något. Låt sedan eleverna få fundera över vad de tror ingår i en atlas om fotboll. Samla deras tankar i en tankekarta på tavlan.

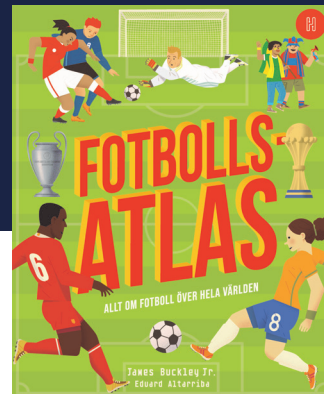
Gå därigenom innehållsförteckning och visa att den är uppbyggd med många korta kapitel. Efter några inledande allmänna kapitel om fotboll presenteras fotbollssporten världsdela för världsdela. I slutet får man tips på varianter av den traditionella fotbollen.

Introducera även registret som finns i bokens slut och visa hur eleverna kan använda det om de är på jakt efter något specifikt i boken.

Elevhandledning

Fotbolls atlas

James Buckley Jr.

Boken

Detta är boken för alla fotbollsfantaster – förbered dig på en resa i fotbollens värld! I boken får du utforska fotbollens historia, de största ligorna, arenorna och turneringarna. Läs om sporten i olika världsdelar och om de skickligaste spelarna världen över. Var spelades fotboll för första gången? Hur många länder är med i Fifa? Vilka länder har vunnit flest gånger i världsmästerskapen? Ta reda på detta och mycket mer i denna rikt illustrerade och faktsäckade bok!

Författaren

James Buckley Jr, är en amerikansk författare som skriver facklitteratur för barn och ungdomar. Han bor i Santa Barbara, Kalifornien, med sin familj. Han har över 200 böcker och många av dem handlar om sporter såsom fotboll och baseboll. Flera av böckerna är också biografier. På sin fritid är James involverad i lokalsporten och tränar juniorer i fotboll och baseboll.

Illustratör

Eduard Altarriba är grafisk designer och illustratör.

Textfrågor ?

Till de olika kapitlen finns det frågor som du ska besvara. Läs igenom frågorna innan du börjar läsa. Kontrollera att du förstår frågorna.

Vissa svar kommer du att hitta direkt i texten. Andra svar hittar du mellan raderna. Du måste alltså dra egna slutsatser utifrån det du läst. Det finns också någon fråga där du får skriva om dina egna tankar.

Kapitel 1-3: Spela fotboll!, En värld av fotboll, Spelplanen

1. Hur säger man fotboll på andra språk?
2. Vad är ett matchställ för något?
3. När började människan spela fotboll?
4. Vad skiljer episkyros från dagens fotboll?
5. Vad hette sporten som urbefolkningen i Amerika spelade?
6. Hur stor är en fotbollsplan som proffsen spelar på?
7. Vad innebär det att vara offside?
8. Hur många domare finns det i en fotbollsmatch?

Kapitel 4-6: Följ den studsande bollen, Arenor, Konfederationer

1. Beskriv bollens utveckling från 1850 till idag.
2. Vilken av arenorna som nämns på sidorna 12-13 skulle du vilja besöka? Varför just den eller dem?
3. Vad är FIFA?
4. Hur många länder är med i FIFA?
5. Vad betyder ordet konfederation?

Kapitel 7-9: Kontinentala cuper, VM för herrar, Att hålla i ett VM

1. Vad är en kontinental cup för något?
2. Vilka olika kontinentala cuper finns det?
3. När hölls det första officiella världsmästerskapet för herrar?
4. Vilket land arrangerar fotbolls-VM för herrar 2022?

Kapitel 10–12: VM för damer, Fotboll i Asien, Superstjärnor i Asien

1. När fick damerna spela sitt första fotbolls-VM?
2. År 2018 chockade Sydkorea fotbollsvärlden? Vad var det som hände?
3. Känner du till några asiatiska fotbollsspelare förutom de som nämns i boken?

Kapitel 13–15: Fotboll i Afrika, Superstjärnor i Afrika, Fotboll i Europa

1. Damfotbollen har svårt att utvecklas i Afrika. Vad beror det på?
2. När föddes den moderna fotbollen i Europa?
3. Vad innebär det när man inom seriespel säger "flytta upp" eller "flytta ner"?

Kapitel 16–18: Superstjärnor i Europa, Dagens stjärnor Europa, UEFA Champions league

1. Vad var Beckham bäst på?
2. På sidorna 38–39 får man se några av dagens fotbollsstjärna. Saknar du någon? Vem?
3. Vad är UEFA Champions league?

Kapitel 19–21: Fotboll i Nordamerika, Superstjärnor i Nordamerika, Dagens stjärnor i Nordamerika

1. Vad är det som gjort att fotboll blivit så stort i USA?
2. I Nordamerika är det många kvinnliga superstjärnor inom fotboll. Vad kan det bero på?

Kapitel 22–24 Fotboll i Sydamerika, Superstjärnor i Sydamerika, Dagens stjärnor Sydamerika

1. Vilket land har vunnit VM flest gånger?
2. Vad är det som gör att damfotbollen ligger långt efter i Sydamerika?
3. Marta från Brasilien har också spelat i Sverige. Vilka lag i Sverige har hon spelat för?

Kapitel 25-27: Copa Libertadores, Fotboll i Oceanien, Superstjärnor i Oceanien, Andra sätt att spela

1. Vad betyder ordet libertadores?
2. Varför har många av länderna i Oceanien det svårt att mäta sig mot de stora lagen i andra delar av världen?
3. Känner du igen någon av stjärnorna från Oceanien (sidorna 58-59)?
4. Beskriv följande sporter:
 - a. Futsal
 - b. Motoball
 - c. Elrullstolsfotboll
 - d. Strandfotboll
 - e. Fotboll för synskadade
 - f. Goalball

Rita din egen lagtröja ✨

I denna uppgift får du möjlighet att rita din egen drömlagtröja. Hur ser den ut? Vilka färger har den? Hur ser klubbmärket ut?

Rastaktivitet – kicktävling ⚽

Prata med din lärare och kom överens om en rast då du kan få hålla i rastaktiviteten "Kicktävling". Det enda som behövs för tävlingen är en boll (och papper och penna, så du kan skriva upp hur många kickar alla gör).

Mitt drömlag 🧑

I boken har du fått läsa om många världsstjärnor. Om du fick ta ut en startelva, vilka elva fotbollsspelare skulle du ha med? Skriv upp deras namn och vilken position/roll de skulle få ha i ditt lag.

Under läsningen

Om boken används i helklass kan kapitlen delas upp mellan eleverna. Låt dem exempelvis läsa ett kapitel var och sammanfatta det muntligt för övriga i klassen.

Efter läsningen

Skriv eller berätta om världens bästa spelare

Låt eleverna få fördjupa sig i den spelare de tycker är världens bästa. De kan utgå från innehållet som finns i boken och sedan söka vidare exempelvis på fotbollslagets eller fotbollsspelarens hemsidor. På biblioteket kan det också finnas böcker om kända spelare att låna.

Kom tillsammans överens om vilken fakta som ska finnas. Kanske är det följande:

- ▶ Ålder
- ▶ Födelseland
- ▶ Hur länge han/hon spelat fotboll
- ▶ Lag han/hon spelat i
- ▶ Känd för
- ▶ Antal landslagsmatcher
- ▶ Bästa fotbollsinsats
- ▶ Bild

Informationen kan eleverna antingen samla i ett skriftligt personporträtt eller redovisa muntligt för klassen. Är redovisningen muntligt kan eleverna förbereda sig genom att göra en Grey of the day eller använda ett presentationsprogram med stödord och bilder.

Be eleverna redovisa sina källor.